

(/)

🏠 (/)

> Danmark og Europa efter 1945 (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Turen gik til Vesttyskland

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/ud-af-ruinerne>)

Turen gik til Vesttyskland

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 462

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland)

[vesttyskland](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland)) **t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på

[https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland)

[1945/turen-gik-til-vesttyskland](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland)) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland&title=)

[mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland&title=)

[europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland&title=\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/turen-gik-til-vesttyskland&title=)

Julie Andersen-Mølgaard

Turen gik til Vesttyskland

Syddansk Universitetsforlag, ill., 222 sider. 249 kr

Af Christen Bonde

Da den legendariske vesttyske forbundskansler Konrad Adenauer i efteråret 1957 skulle besøge Sverige, standsede toget på Københavns Hovedbanegård. Gennem togvinduet holdt han møde med statsminister H.C. Hansen, der stod på perronen. Det var, trods gensidige venskabsforsikringer og aftaler om mindretalsbeskyttelse i grænseområdet samt Vesttysklands NATO-medlemskab, for ømtåleligt for en dansk statschef at mødes officielt med sin tyske kollega.

Den tyskfjendtlige tradition holdt sig i hvert fald i live indtil starten af 1990'erne, kan man læse i bogen *Hvad skal vi gøre med tyskerne bagefter?* (2005) af Karl Christian Lammers. Lammers bog viste med solid empiri, hvad de fleste allerede havde på fornemmelsen. Det undrer derfor ikke, at historikerne uden videre har afskrevet, at danskere i stort tal skulle have rejst på ferie i Vesttyskland i 1950-60'erne. I stedet har historikerne skrevet kort om charterrejserne til Mallorca og Tenerife arrangeret af Spies og Tjæreborg – turismehistorie som genuint forskningsfelt er også relativt ny, ikke mindst herhjemme.

I den netop udkomne bog *Turen gik til Vesttyskland* går Julie Andersen-Mølgaard, der underviser på Syddansk Universitet, den modsatte vej. Hun har fundet et nyt væsentligt emne, som historikerne ikke bare har forsømt, men fejlagtigt ment var irrelevant – enhver historikers hemmelige drøm.

Indtil velstandsstigningen fra slutningen af 50'erne rejste langt de fleste inden for landets grænser. Rejste man udenlands skete det med bil og telt. Favoritlandet var i 1950 Norge, hvor antallet af danske turister var marginalt større end i Vesttyskland. Allerede året efter rejste næsten dobbelt så mange danskere til nabolandet mod syd som til ditto mod nord.

Julie Andersen-Mølgaard analyserer med lige dele akribi og indlevelsessevne, hvad der tiltrak turisterne, samt hvad turistfirmaerne (inkl. et tidsskrift som *Motor*) mente, man skulle opleve i Vesttyskland. Hun har interviewet tidligere tysklandsrejsende, gennemløjet turistbøger og tidsskrifter med rejsetips og analyseret både for- og bagside på utallige postkort.

De ofte indsigtfulde visuelle analyser giver en fin sammenhæng mellem bogens tekstsider og den righoldige billedside. Der er tænkt over illustrationerne, så de ikke bare bliver staffage.

Tilsammen munder bestræbelserne ud i en grundig analyse, hvor hun slår ned på fire 'fortællinger', fire billeder af Tyskland:

Det var landet med det dramatiske, men pittoreske landskab, der fascinerede os Fladlandsdanskere (gerne med et glas Moselvin indenfor rækkevidde; vin var i øvrigt også hidtil ukendt); Tyskland var romantikkens arnested med ældgamle borgruiner og middelalderlige bykerner (rekonstruerede eller ej); det var det moderne land med Wirtschaftswunder, genopbygning efter krigen i rivende hastighed, buldrende amerikanisering og flere spændende varer på hylderne, end danske butikker kunne diske op med (især i Berlin); for det fjerde var Tyskland hotspot for dramatik på verdensskala med krykkehumpende krigsinvalidere i gadebilledet, spredte bomberuiner samt grå koldkrigstegn såsom Muren, der delte Berlin i Øst og Vest.

Alle turistens følelser kunne blive bragt i spil: Fra det afslappende, smukke og fascinerende til det tanke- eller ligefrem grupvækkende, der fik sveden til at løbe koldt ned ad ryggen.

Den anbefalelsesværdige bog – der samtidig udgør en interessant indføring i turismeindustriens overvejelser – er generelt velskrevet og letlæst. Bogen er en omarbejdet version af Julie Andersen-Mølgaards ph.d.-afhandling med alle dertilhørende krav om minutiøs teori- og metodegymnastik. Disse har overlevet omskrivningen i forkortet form, men det gør mig ikke noget – tværtimod.

Hvis man keder sig undervejs ved læsningen af de få sider med videnskabelig afklaring, kan man springe dem over. Man bliver ikke hængt af, hvis man gør, tror jeg.

En grundig forlagsredaktion ville have ryddet op i tvivlsomme sprogløse blomster som "begge dele oplevede turister inden for rammerne af turisme" (s. 123). Læserne møder en kærlighed til dobbeltkonfekt eller gumpetung sproglig overpræcision i ubevogtede øjeblikke, ligesom det trættende udtryk "inden for rammerne af" får lov til at optræde gang på gang.

Gennemgangen af Besættelsen er tynd og fokuserer ganske uforståeligt på interne danske forhold. Det kunne have været spændende at høre, hvorvidt danske tysklansarbejdere genbesøgte landet, da freden igen herskede, og hvad de så tænkte. Det har nok været umuligt for Andersen-Mølgaard at finde frem til sådanne efter 80 år, men jeg havde gerne læst hendes overvejelser om emnet. Der havde sikkert også været guld at finde i den efterhånden omfattende erindringslitteratur fra såkaldt almindelige danskere.

Men indvendingerne er i sidste ende mindre vigtige:

Det er langt imellem historiebøger, der på kun 170 velillustrerede tekstsider giver grobund for så mange indsigter, som Julie Andersen-Mølgaards fine bog.

[Historie-online.dk, den 29. marts 2023]

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/ud-af-ruinerne>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

DEN LOYALE PARTISOLDAT

FRI PORNO

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/den-loyale-partisoldat>) ([https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/danmark-og-europa-efter-1945/ud-af-ruinerne)